

פרוטוקול מס' 7

מישיבת ועדת-הכנסת ביום שלישי, ז'
בכסלו שנת 5715 - 22.11.1955 - בשעה
12.00

נ ר כ ח ו: א. י. גרינברג - סגן יו"ר הכנסת
ח. רובין - סגן יו"ר הכנסת

חברי הוועדה:

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- א. אלטמן
- ש. הלל
- ס. וילנר
- סאלח חסן ח' ניפס
- ש. יוניצ'מן
- ס. נורוק
- א. עבאס

מוזמנים:

שר המשפטים פ. רוזן (לסעיף ב')
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת.

ס ס ר ו: שרף אדין אלזועבי

- ש. נבה
- י. בן-אהרן
- א. בהיר
- ס. יוספטל
- אשן כהן
- ד. ליבשיץ
- י. כסה
- א. רמז
- ש. שורש.

סדר-היום: א. העבדה לדיון בוועדה של הצעות לס' הי:

- 2 עמ' גילוי מכשירי האזנה ובילוש אחרי ח"כ ושרותים מפלגתיים חשאיים במדינה
- 2 - 5 " ב. שחרור חוקים מחובת "48 שעות"
- 8 " ג. טלפונים לחברי-הכנסת

א. העברה לדיון בוועדה של הצעות לסדר-היום - אג גילוי מכשירי האזנה ובילוש אחרי חברי כנסת (הצעת ח"כ וילנר). ב. שרותים מפלגתיים חשאיים במדינה (הצעת ח"כ רימלט).

הי"ד ב. אזניה:
עלינו לקבוע לאיזו ועדה להעביר את הדיון בהצעות לסדר-היום של ח"כ וילנר ורימלט - האחת על גילוי מכשירי האזנה ובילוש אחרי חברי כנסת והשניה על שרותים מפלגתיים חשאיים במדינה.

ח. רובין:
אנש מציע להעביר את ההצעות לדיון בוועדת הפנים.

ש. הלל:
אני מציע את ועדת החוץ והבטחון.

ה ר ח ל ט

להעביר לדיון בוועדת הפנים את ההצעות הנאות:

א. הצעת חבר-הכנסת וילנר - גילוי מכשירי האזנה ובילוש אחרי חברי כנסת.

ב. הצעת חבר-הכנסת רימלט - שרותים מפלגתיים חשאיים במדינה.

ב. שחרור חוקים מחובת הנחתם 48 שעות לפני הדיון בהם על שולחן הכנסת:

הי"ד ב. אזניה:
נתבקשנו לשחרר את החוקים הבאים מן החובה להניחם 48 שעות לפני הדיון בהם על שולחן הכנסת: חוק ההסגרה (תקון) תשט"ז-1955; חוק קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, תשט"ז-1955; חוק קרן פקדון וקרן הוזלה (תוספת יוקר) (ביטול) תשט"ז-1955; חוק לתקון פקודת סימני המסחר, תשט"ז-1955.

אני רוצה לשאול את שר המשפטים: מה הענין שגרם לכך שיש צורך בקיצור הפרוצדורה המקובלת.

שר המשפטים פ. רוזן:
למעשה יש רק דבר אחד: אם לא ייעשה הדבר הזה, אין לכנסת סדר-יום למחר. בדרך-כלל אנו נמצאים עכשו במצב קצת קשה מפני שיש שרים חדשים ומפלגות חדשות והדיון בהכנת החוקים לוקח זמן רב, כי הם דורשים עיון מחדש גם בחוקים שהיו כבר בכנסת השניה.

לא הייתי בא אל הוועדה בבקשה לשחרר את החוקים האלה מן הגזירה של 48 שעות - שהיא גזירה טובה בדרך-כלל - אלמלא היו אלה חוקים פשוטים ופורמליים ואין כל קושי בהם שימנע מחברי הכנסת להתכונן לדיון מחר.

אומר לכם בקיצור מה הם החוקים האלה.

שר המשפטים פ. רוזן: חוק קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל תשט"ז - 1955, הוא חוק לפי המתקנות של חוקר קרן הקיימת שנתקבל בשנה שעברה. קרן היסוד היא היום חברה רשומה באנגליה ומטרת החוק היא להעביר את הרכוש של קרן היסוד לחברה ישראלית - הכל כמו בחוק קרן הקיימת. אינני מניח שהחוק יעורר ויכוח, אלא אם מישהו ירצה לדבר על קרן היסוד בכלל. בעצם החוק לא יכול להיות כל ספק. זה חוק פשוט מאד.

החוק לתקון פקודת סימני המסחר, תשט"ז - זה חוק עוד יותר פשוט. כאן נתגלה הצורך לתקן את פקודת סימני המסחר. בעוד שלרשם הפטנטים יש זכות לגבות עדויות וגם לדרוש הוצאות משום מה - כפי שעכשו נתגלה - מתקופת המנדט נעשה משהו טכני ואין הסמכות הזאת בידי רשם סימני המסחר - שאגב הוא אותו הפקיד הממלא את תפקיד רשם הפטנטים. זה חוק טכני לגמרי.

חוק ההסגרה (תיקון) משלים את ~~החוק~~ ההסגרה שתקבל לפני שנה בערך, בשני פרטים. פרט אחד הוא: יש עכשו אדם שנשלט כאן לעשר שנות מאסר ואותו אדם נדרש בחוץ-לארץ על רצח. לפי החוק הקיים יש קצת ספק אם אפשר להסגיר את האדם זמנית למדינה הזרה ש מבקשת אותו על-מנת שהוא יוחזר אחרי שישפטו אותו או יגבו עדויות.

ש. יוניצ' מן: האם יש התחייבות מצדה של המדינה הזרה להחזיר אותו במקרה של פסק-דין יותר חמור?

שר המשפטים פ. רוזן: כל החוק הוא חוק מסגרת ותמיד ההסגרה בנויה על הדויות, על הסכמים שצריך לעשות עם כל מדינה.

הפרט השני הוא: מעבר לאדם שמוטגר מדרום אפריקה לצרפת. האוירון שבו הוא נוסע נוחת בלוד ולפי החוק הקיים לא ברור - או יותר נכון ברור לגמרי שלמסגרת אין כל סמכות לגבי האיש הזה. הדברים הם למעשה טכניים. אינני חושב שיהיה קושי בזה.

הדחיפות אינה בעצם החוקים אלא דחיפות של עבודת הכנסת, מפני שלא רצוי שנבטל מחר את ישיבת הכנסת.

חוק קרן פקדון וקרן הוזלה (תוספת יוקר) נמסר כבר בשבוע ש עבר לכנסת ואינני מבין מצוע לא הונח קודם על שולחן הכנסת.

א. צירון: לא הודיעו לנו שהוא יובא השבוע. קיבלנו אותו רק היום.

שר המשפטים פ. רוזן: אינני מבין את זה. החוק הזה הוצע לכנסת השניה. זה חוק שלמעשה מבטל את קרן ההוזלה. יש שם רק הוראת מעבר.

אני מבקש לשחרר את החוקים האלה מ-48 שעות. תוכלו לסמוך עלי במקרה זה שלא יהיה כל קושי בדבר. אלה הם חוקים טכניים מאד ופשוטים מאד ולא קשה להתכונן כדי להשתתף בדיון בהם.

מ. וילנר:

אני מבקש להתחשב בסיעות שרוצות להופיע בריון. אינני מתנגד לזה שמחר תהיה ישיבת כנסת, אבל יש סעיפים שצריך להתייעץ עליהם. לא תמיד אפשר להופיע בלי הכנה. ארכו של החוק אינו קובע. למשל, בחוק קרן פקדון וקרן הוזלה - יש לי מה לאמר.

שר המשפטים פ. רוזן:

אני מבין שאפשר בהזדמנות זו לדבר על דברים אחרים. החוק הזה אינו מוכרח לבוא דוקא מחר לכנסת.

מ. וילנר:

אני מציע שחוק קרן היסוד וחוק קרן פקדון לא יובאו מחר לכנסת.

ח. רובין:

אני מבין שהפעם צריך להענות לתביעה זו, אם כי יש להענות גם לבקשת סיעות המבקשות דחיה. אבל בדרך כלל תיטיב הממשלה לעשות את הבקשה שחרור כזה רק במקרים יוצאים מן הכלל, כאשר יש הכרח בכך. אינני מסוכנע שאי-אפשר היה לשלוח את החוקים האלה קודם לכנסת. אבל במצב הקיים אני מסכים לזה.

ש. יוניצ'מן:

ברצוני לשאול את שר המשפטים אם האיש שנשפט כאן לעשר שנים יוחזר אלינו לאחר שיישפט בארץ הזרה שאליה יוטגר.

שר המשפטים פ. רוזן:

כן.

ש. יוניצ'מן:

הכוונה בחוק קרן היסוד ברורה. אבל הייתי מבקש שיביאו אותו בשבוע הבא. יש איזה דבר שאנחנו חושבים שנעשה לנו עוול כבוד ואני בטוח שבמשך מספר ימים העניין הזה יחוסל. אם זה לא יחוסל משהו טאתנו יצטרך לדבר בעד קרן היסוד. לא כדאי שבחוק כזה לא תתמוכנה המפלגות הציוניות בכל מאה אחוזים.

אם אפשר לדחות את החוק הזה לשבוע הבא הייתי

סודה מאד על כך.

ע. איכילוב:

לכנסת הובא חוק הרבה יותר רחב - חוק מעמד ההסתדרות הציונית ונתקיים בו ויכוח די מתוח וסוער בין המפלגות הציוניות. קרה כך שבכנסת החליטה בניגוד לדעת הממשלה והחוק נלקח בחזרה. אינני יודע את מהות החוק וייתכן שיפורר ויכוח וייתכן שלא יפורר אותו. על-כל-פנים אני מצטרף לבקשתו של ח"כ רובין שבקשה לשחרור כזה תוגש רק במקרים שיש הכרח. הפעם אינני רואה צורך גדול כל כך.

אני מציע, לכן, שנשמע רק את דברי הפתיחה

לחוק קרן היסוד, ואילו בחוקים האחרים נקיים גם את הריון.

שר המשפטים פ. רוזן:

החוקים יכולים לעמוד בסדר-היום ואם סיעה תדרוש שהוויכוח יתקיים בשבוע הבא, אפשר להענות לבקשתה. אם ח"כ יוניצ'מן יעורר את השאלה שעמד עליה כאן לא יוכל איש מחברי הממשלה להשיב לו עליה, מכיון שעניין זה נוגע לקרן היסוד עצמה ולא לממשלה. אינני חושב שהממשלה צריכה לנהל בכנסת ויכוח על מדיניותה של קרן היסוד.

היו"ר ב. אזוביה:

אני מבין שגם בשביל דברי הפתיחה בחוק השחרור הזה.

שר המשפטים פ. רוזן:

ודאי שכן.

ממוך הנחה שאם נציגי סיעות יורשו לדחות
את הדיון - ידחו אותו אפשר להענות לבקשת
השחרור.

היו"ר ב. אזניה:

ה ו ח ל ט

לשחרר את החוקים הבאים מן החובה להניחם
על שולחן הכנסת 48 שעות לפני הדיון בהם:

חוק קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, תשט"ז - 1955;
חוק ההסגרה (תיקון) תשט"ז - 1955.
חוק קרן פקדון וקרן הוזלה (תוספת יוקר) (ביטול) תשט"ז -
1955;
חוק לתיקון פקודת סימני המסחר תשט"ז - 1955.

אם תבוא דרישה לדחות את הדיון בחוק קרן היסוד - המגבית
המאוחדת וחוק קרן פקדון וקרן הוזלה (תוספת יוקר) (ביטול)
ישמעו השבוע דברי הפתיחה והדיון יתקיים בשבוע הבא.

אני מציע שביום ג' הבא ב-9, יציעו הסיעות
את מועמדיהם לוועדת המינויים של השופטים.

היו"ר ב. אזניה:

ע. איכילוב:
אחרתי בדקות מספר לישיבה זו ונתברר לי
שכבר הוחלט בענין העברת ההצעות לסדר-היום
לוועדה מתאימה. אינני עומד כרגע על תוכן ההחלטה, אך אני מבקש מאת
היו"ר הוועדה לא להתחיל בדיון בתחילת הישיבה בנושאים שהסיעות מעונינות
בהם.

טלפונים לחברי-הכנסת:

הי"ר ב. אזניה:

בהזדמנות זו ברצוני להשמיע באזני חברי הוועדה הרהור בנוגע לענין ששמו טלפונים, בקשר לחוק חסינות חברי הכנסת. אני עושה זאת על יסוד פניה של סיעה אחת. הייתי רוצה שיהיו לנו חילופי דברים, ועוד אינני יודע את הדרך.

בכנסת הראשונה ואחר-כך בכנסת השניה היו חברי כנסת שבקשו טלפון ולא השיגו. עברו 4 שנים והם לא קיבלו את הטלפון. עכשו פנתה אלי סיעת אחת במכתב ובו היא מוסרת שחבר-כנסת חדש ביקש טלפון ודורשים ממנו לשלם בעדו.

על יסוד שיחה פרטית עם שר הדואר אני מבין שהענין הזה טעון פעם הסדרה. מדוע מתעכב הענין מצד הדואר? הרצואר טוען שכל זמן שהתקנת קשר טלפוני הוא בתחומים של התשלום הרגיל - מתקצים את הקשר הטלפוני והכל בסדר. אבל אם ההתקנה היא במרחק כל שהוא והוצאות ההתקנה עוברות את ה-200 ל"י הרגילות ומגיעות ל-800 ל"י או 1000 ל"י - רוצה הדואר לרעת אם פרושה של התקנה בחוק שיש להתקין את הטלפון לחבר-הכנסת, ועל חשבון מי יש להתקינו. השאלה אינה אם זה על חשבון חבר-הכנסת או לא, אלא אם זה על חשבון הכנסת או חשבון הדואר.

ח. רובין: יש חוק.

הי"ר ב. אזניה:

אין זה פשוט כל כך. אנחנו צריכים לשוחח על כך עם יו"ר הכנסת ולקבוע באופן סופי מה יהיה בענין זה. לא הייתי רוצה שישארו תביעות שאינן מתגשמות.

ש. יוניצ'סן:

אינני מבין את גישת שר הדואר ואינני מבין את גישת הכנסת. כל זמן שאין חוק שלוקח את הבחירה הפסיבית מאדם שנמצא במקום מרוחק - וחשבתי תמיד שכל המפלגות מעונינות בפייזור האוכלוסיה, וגם חברי-הכנסת - אסור אפילו שזה יובא לריון, ואין צורך בהחלטה על הדבר הזה.

גם לא תהיה כל מלחמה בין הדואר והכנסת. ברור לי שכל מה שחבר-הכנסת גר במקום מרוחק יותר מן המרכז יש לו פחות אפשרות לסדר את הטלפון. לכן, לפי דעתי, צריכה ועדת הכנסת לדאוג לכך שהחוק - וכל חוק הוא חוק - יבוצע.

הי"ר ב. אזניה:

המטונה על ביצוע חוק זה הוא יו"ר הכנסת.

ש. הלל:

אם יש שאלה בין הנהלת החשבונות של הכנסת ושל הדואר אני מציע שיו"ר הוועדה ישוחח בענין זה

עם יו"ר הכנסת.

לעצם הענין אני רוצה להצטרף בתוקף רב לחברים שטענו שאצל חבר כנסת הגר במקום מרוחק יותר יש קשיים גדולים יותר בהתקנת הטלפון, והוא זקוק לו יותר מכל מקום אחר. אני יודע זאת, כי על בשרי חזיתי את הדבר.

פס"ך שתאמר מלה ברורה בענין זה לשר הדואר, שאין הכוונה שאדם שגר יותר רחוק מצ'חוב דיזנגוף בתל-אביב יהיה מנותק.

אני מציע שנטייל על יו"ר הוועדה לברר את

ענין הנהלת החשבונות.

ע. איכילוב:
לפעמים יש סיבות טכניות מקצועיות, ועליהן
חברי-הכנסת לא יכולים להתאונן. אני,
למשל, חכיתי למעלה משנה לטלפון. הודיעו לי אז שכל הקווים במרכזיה
בפתח-תקוה תפוסים, ועד אשר לא תוקם מרכזיה חדשה לא אוכל לקבל טלפון.
לא היתה לי כל אפשרות של ויכוח. זאת סיבה אחת ויש עוד סיבות כאלו.

אם אין סיבות טכניות והסיבה נעוצה
בהוצאות צריך להיות ברור שיש להתקין את הטלפון לחבר-הכנסת; ואם
הוא נמצא במקום ישוב שאין בו טלפון - יש להתקין שם את הטלפון. וטלפון
לישוב חדש מותקן על חשבון המדינה. ואם יש למשרד הדואר רשימה של
100 ישובים שמהם יקבלו רק 10 טלפון - יש להכליל בין אותם ה-10 את
הישוב שבו נמצא חבר-הכנסת שזקוק לטלפון.

לגבי התקנת טלפונים בתוך עיר, מושב
או מושבה שהבעיה היא שכמה מאות לירות יותר - אני, במקום שר הדואר,
לא הייתי מעורר את השאלה הזאת.

אני מציע שיו"ר הוועדה ישוחח בעניין זה

עם יו"ר הכנסת.

א. אלטמן:
יש כאן שאלה עקרונית - יש החלטה שחבר-כנסת
צריך לקבל טלפון - ועליו לקבל טלפון.
ויש שאלה מעשיות. פנו אלי כמה חברים ונתברר לי - גם לאחר שיחה פרטית
עם שר הדואר - שבגבולות ה-200 ל"י מתקינים טלפון ואין מעוררים שאלות,
אבל כאשר ההוצאה עולה על סכום זה עליו לקבל הוראה מאיזה תקציב לקבל
את הכסף - מתקציב הכנסת או תקציב הדואר.

לכן, יש לפנות ליו"ר הכנסת ולברר את העניין.

ע. איכילוב:
עד היום לא העלו את השאלה הזאת ואין
צורך להעלותה גם להבא.

א. אלטמן:
יש מקרים שהתקנת טלפון צריכה לעלות ב-30 אלף
לירות. יש מקרים שההתקנה עולה ב-9000 ל"י
או 5000 ל"י. יש להחליט בעניין זה.

היו"ר ב. אזניה:
נסכם את העניין ונעביר את תוכן השיחה
הזאת ליו"ר הכנסת ונבקש ממנו שיבוא
בדברים עם שר הדואר.

א. צידון:
עד עכשו, במידה שטיפלנו בטלפונים, הוסדרו
העניינים. ולא חשוב כל כך על חשבון מי
זה יהיה - כי בין כה ובין כה נעשה הדבר על חשבון המדינה. השאלה היא
אם בחוק כתוב שיש להתקין טלפון צריך לקבל את זה כחוק בל-יעבור או לא.
השאלה אינה מתעוררת כשזה צריך לעלות כמה מאות לירות, אלא כמה אלפי לירות.

ש. יוניצ'מן:
ידוע לי על מקרה אחד שהטלפון צריך היה
לעלות 640 ל"י והעניין לא סודר.

א. צידון:
בסופו של דבר תצטרך ועדת הכנסת להחליט בדבר.

היו"ר ב. ארנייה:

ועדת הכנסת אינה יכולה לקבל ענין זה על עצמה. היא אינה יכולה לקבל על עצמה את פרוש המלה "חינם" בכיוון שזה לא קיים. ואם זה צריך לעלות 30 אלף לירות, האם ועדת הכנסת יכולה לרונ בזה? אני יודע ששנת הכנסת אסף וגם אני מחכים לטלפון זה חמש-שש שנים ולא קיבלנו ואין כאן ענין של 30 אלף לירות אלא של אלף לירות.

מבחינת הפונקציה שלה אין ועדת הכנסת יכולה להחליט דבר שהוא בניגוד למלים המפורשות של החוק. היא יכולה להתעלם או לא להתעלם מפרקטיקה שאינה מבצעת את החוק, אבל היא אינה יכולה להחליט שחינם פרושו רק אם זה אינו עולה על אלף לירות.

ה ר ח ל ט

להעביר את הפרוטוקול ליו"ר הכנסת, שהוא הממונה על ביצוע חוק חסינות חברי הכנסת, חובותיהם וזכויותיהם.

הישיבה נבעלה בשעה 12.50

=====